

Zijn vrouw! Was het werkelijk waar dat hij háár daartoe had uitverkoren —, háár uit zoovelen die hij had kunnen kiezen, — hij de knappe, rijke man van invloed; — zoovelen, — mooier, — voorname, — dan zij?! — En, in haar dankbaar 't nog nauwlijks gelooven kunnen, had ze 't hem willen hooren zeggen: „Waarom hij juist háár gekozen had, — en niet eene der anderen?”

„Omdat hij haar liefhad, — en had begrepen de reinheid van haar hèm lief hebben”, had hij geantwoord, eerlijk, eenvoudig.

En zij had gezwegen daarna. Zonder méér vragen-willen leunde zij stilzalg aan zijn schouder. 't Jubelde in haar van geluk: — omdat hij het begrepen had haar rein hem liefhebben, midden tusschen de berekening-voorkomendheid van 't banale, een man zoekende meisjes-soort. „Ja, hij zou 't ondervinden hóe lief ze hem had. Maar het was te heilig om het uit te spreken. Hij zou het vóelen, duizendvoudig, door haar dòn.” — —

Zij waren getrouwd. — En hare vriendinnen, — die haar gekend hadden een jong meisje onafhankelijk haar eigen weg gaand, zelfstandig oordeelend, — verwonderden zich over haar „opgaan” in haar man, plaagden haar er mee, — lief-onschuldig, of hatelijk-jaloersch, — naarmate zij zelve gelukkig waren, of eenzaam door 't leven moesten gaan: gédésillusioneerden. — Zij glimlachte; — zonder zich te verdedigen. 't Was immers wáár, — zij wás niet onafhankelijk meer; ze gíng niet langer haar eigen weg; ze òordeelde niet meer zelfstandig. In alles zag zij op haar man, op zín denken en doen, op hoe híj wilde dat zij handelen zou. Dat was háár opvatting van huwelijks-geluk. Zij had zich niet anders aan een man kunnen geven dan zoo, geheel en al, met lichaam en ziel, in hem geloovend, zich vormend naar hem. 't Sprak voor haar van zelf dat hij dien zij lief had hooger stond dan zij zelve, dat zij daarom niet meer haar eigen-ik-alléén kon zijn, maar was van hem, en haar denken en doen vereenigde met het zijne. En zij brak met alle afspraken en levensplannen die buiten hem omgingen en dreigden daarom haar weg af te voeren van den zijnen; zoodat hun levens konden worden dan als dat van zoovele echtgenooten: een naast elkander gaan, met nu en dan slechts tijdelijke kruisingen. — Neen, háár tijd, háár gedachten, háár persoon, 't moest alles blijven, tot zín beschikking, als hij haar van noode had. Hij moest vrij blijven, in alles zijn eigen weg kunnen gaan zooals vroeger; hij moest nooit voelen dat de huwelijksband dien hij zich had aangelegd hem kon drukken of trekken; maar terwijl híj zijn drukke dagtaak vervulde, wachtte zij hem stil thuis, zorgend voor alles wat het huishouden betrof met een lief, teeder waken voor zijn comfort; haar geest ontwikkelend naar den zijnen, lezend waarvoor hij zich interesseerde, studeerend de muziek dien hij het liefst hoorde —; geworden van een haar weg-zóekend meisje, een vrouw die „den” weg gevonden heeft, — die niet wil geven aan velen iets, maar aan één alles.

„Het was eenzijdig dat verafgoden,” beknorden wijsneuzige, bemoeizieke tantes en nichtjes. — „Het was haar man bederven”, verklaarden getrouwde vrouwen wier banaal huwelijk niet meer was dan 't gewone zwoegen onder een juk van ontgoocheling en huiselijke lasten door geen echte liefde licht gemaakt.